



OPŁATY i FUNDUSZE

w ochronie środowiska

VERLAG
DASHÖFER

Literatura fachowa
dla firm i instytucji

AKTUALNOŚCI • PORADY PRAWNE • TEMAT NUMERU • FINANSE • PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 7 lipiec 2009

Miesięczny serwis informacyjno-doradczy

www.dashofer.pl

Spis treści:

Aktualności

- Korzystanie ze środowiska – nowe wzory wykazów 1
- NFOŚiGW przeznaczony 10 mln dla obszarów dotkniętych powodzią 2
- Nowe projekty aktów prawnych 3

Porady prawne

- Zasady odrolnienia gruntów rolnych 3
- Opłaty za korzystanie ze środowiska 6

Temat numeru

- Zasady dofinansowania z NFOŚiGW 8

Finanse

- Konkursy na projekty w zakresie środowiska w regionalnych programach – aktualizacja terminów składania wniosków 11

Pytania i odpowiedzi 15

Wykaz zmian w prawie 16

§ Aktualności

Korzystanie ze środowiska – nowe wzory wykazów

Od 1 lipca obowiązują nowe wzory wykazów zawierających informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

✓ PAMIĘTAJ!

31 lipca mija termin składania wykazów zawierających informacje i dane o korzystaniu ze środowiska oraz wysokości należnych opłat za I półrocze 2009 r. Również do tego czasu należy wnieść te opłaty na rachunek Urzędu Marszałkowskiego.

Nowe wzory wykazów

23 czerwca 2009 r. zostało opublikowane Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. Nr 97, poz. 816).

Rozporządzenie to zastępuje obowiązujące dotychczas Rozporządzenie

Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat i sposobu przedstawiania tych informacji i danych (Dz.U. Nr 252, poz. 2128).

Jakie zmiany zostały wprowadzone?

Nowe rozporządzenie dostosowuje wzory wykazów do zmian wprowadzonych w systemie opłat za korzystanie ze środowiska nowym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. Nr 196, poz. 1217).

W załączniku nr 2, określającym wzór wykazu zawierającego informacje o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, dostosowano tabelę D do treści tabeli D w załączniku nr 1 do Rozporządzenia



Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce lipcowy numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W dziale Aktualności przeczytają Państwo o nowych, obowiązujących od 1 lipca, wzorach wykazów zawierających informacje o zakresie korzysta-

nia ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

Tematem numeru są nowe zasady dofinansowania z NFOŚiGW, które obowiązują od 1 stycznia 2009 roku. Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie są Programy Priorytetowe.

Polecam także artykuł z działu Porady Prawne o zasadach odrolnienia gruntów rolnych. Zasady oraz opłaty z tym związane uległy istotnym zmianom od 1 stycznia 2009 r. W dziale Finanse znajdziecie Państwo najnowsze terminy

naborów do konkursów, w ramach których możliwe jest jeszcze pozyskanie finansowania dla projektów środowiskowych.

Wierzę, że informacje zawarte w tych artykułach, jak również w pozostałych tekstach spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku,
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Anna Kordowska

Anna Kordowska
Redaktor odpowiedzialny

urządzeń hydrotechnicznych, remonty oczyszczalni ścieków, sieci kanalizacyjnych. Pieniądze można również uzyskać na remonty zalanych kotłowni, które będzie można zmodernizować i wymienić na ekologiczne.

Fundusz nie wyklucza zwiększenia pomocy, jeżeli okaże się, że dotacja w wysokości 10 mln zł jest niewystarczająca. Zakres pomocy dla konkretnych gmin będzie zależał od ich potrzeb i skali zniszczeń. Resort

środowiska będzie decydował, jak zostanie rozdzielona pula środków – podał prezes Funduszu. ■

Redakcja

§ Aktualności

Nowe projekty aktów prawnych

Na stronach Ministerstwa Środowiska pojawiły się nowe projekty aktów prawnych:

1. Rozporządzenie w sprawie wysokości stawek i opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej.

Rozporządzenie to zastąpi dotychczasowe z dnia 22 grudnia 2008 r.

Celem nowego rozporządzenia jest określenie wysokości stawek opłaty

rejestrowej oraz opłaty rocznej, uiszczanej przez wprowadzających baterie lub akumulatory, wpisanych do rejestru. Opłaty te nie powinny stanowić przeszkody w uzyskaniu wpisu do rejestru bądź w wykonywaniu działalności, zwłaszcza dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

2. Obwieszczenie w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2010.

Przepis art. 291 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska stanowi, iż górne stawki opłat za korzystanie ze środowiska oraz jednostkowe stawki opłat podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych. W projekcie stawki te zostały podwyższone o 4,2%. ■

Redakcja

§ Porady prawne

Zasady odrolnienia gruntów rolnych

Przeznaczenie gruntu rolnego na cele nierolnicze wymaga, co do zasady, przeprowadzenia procedury odrolnienia. Odrolnienie dokonywane jest dwuetapowo: (1) zmiana przeznaczenia gruntu rolnego na przeznaczenie nierolnicze w planie miejscowym, a następnie (2) inwestor powinien uzyskać zgodę starosty na wyłączenie gruntu z produkcji rolnej. Zasady odrolnienia i opłaty z tym związane uległy istotnym zmianom od 1 stycznia 2009 r.

1 stycznia 2009 r. zmieniła się Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1657) (dalej „Ustawa”). Głównym celem nowelizacji było wyłączenie spod obowiązywania ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, gruntów rolnych stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast, niezależnie od ich klasy. Ustawa wyjęła

również spod ochrony grunty rolne klas IV-VI na obszarach wiejskich. Nie oznacza to, że ziemia automatycznie została pozbawiona statusu rolnego. Jednak dużo prościej będzie można ją pozyskać pod inwestycję i budowę.

Główne zmiany

Kluczowa zmiana wprowadzona nowelizacją polega na tym, że zwolniono z obowiązku odrolnienia i wyłączenia z produkcji rolnej grunty rolne położone w granicach administracyjnych miast (dodany art. 5b do Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych).

Nie należy także uiszczać opłat z tego tytułu. Zmiana zagospodarowania powyższych odbywa się z uwzględnieniem przepisów Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast nie wymaga uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeśli dla danego terenu nie ma takiego planu.



WAŻNE!

Na podstawie znowelizowanych przepisów możliwa jest realizacja inwestycji w oparciu o decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Do 1 stycznia 2009 r. nie można było wydawać decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla gruntów, które wymagały uzyskania zgody odpowiedniego organu na odrolnienie. Wniosek o takie wyłączenie jest obecnie wiążący dla organu, a decyzja ma charakter jedynie deklaratoryjny. Warto również zaznaczyć, że uchwalona nowelizacja nie dokonała automatycznego „odrolnienia” gruntów rolnych sta-

nowiących użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast, a jedynie spowodowała, że ich wykorzystanie np. na cele budowlane będzie znacznie prostsze, gdyż nie wymaga przeprowadzania szeregu postępowań administracyjnych.

Umorzenie niewymagalnych należności i opłat rocznych

Osoba, która uzyskała decyzję o wyłączeniu gruntu z produkcji rolniczej, nie jest zobowiązana do uiszczenia należności oraz opłat rocznych w sytuacji, gdy grunt ten znajduje się w granicach administracyjnych miasta.

✓ WAŻNE!

Na podstawie nowelizacji dokonano umorzenia z mocy prawa niewymagalnych w dniu jej wejścia w życie należności oraz opłat rocznych, związanych z uzyskaniem przed jej wejściem w życie prawa do wyłączenia z produkcji użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

Obowiązki finansowe ciążące na osobie z tytułu wydania – przed wejściem w życie ustawy nowelizującej – decyzji wyrażającej zgodę na wyłączenie z produkcji rolniczej gruntu znajdującego się w granicach miasta wygasły zatem z dniem 1 stycznia 2009 r., o ile były one w tym dniu niewymagalne. Niewymagalne należności oraz opłaty roczne to takie, których termin płatności jeszcze nie upłynął.

Co pozostaje bez zmian?

Nie uległa natomiast zmianie sytuacja w odniesieniu do gruntów rolnych objętych już miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, nieprzewidującym zmiany ich przeznaczenia. Tak jak na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, przeznaczenie takich

gruntów na cele nierolnicze jest możliwe jedynie przez wniesienie do rady miasta lub gminy o zmianę przeznaczenia gruntu w planie zagospodarowania przestrzennego. Z jedną zmianą – nie ma konieczności uzyskiwania na to zgody odpowiedniego organu.

Zmiany dla gruntów w gminach wiejskich

Kolejna zmiana wprowadzona nowelizacją Ustawy dotyczy niektórych gruntów położonych w gminach wiejskich. Od 1 stycznia 2009 r. zgoda marszałka województwa nie jest wymagana na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze położonych poza granicami administracyjnymi miast gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas IV-VI, wytworzonych zarówno z gleb pochodzenia mineralnego, jak i organicznego oraz torfowisk.

Zwolnienie to dotyczy także przypadków, gdy obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 1 ha. Tym samym zniesiono wymóg dokonywania zmiany przeznaczenia tych gruntów w PZP.

Opłaty za wyłączenie z produkcji rolnej

Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego, a także gruntów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2-10 Ustawy, oraz gruntów leśnych, przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne – może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie.

W decyzji tej określa się obowiązki związane z wyłączeniem. Wniosek o wyłączenie z produkcji użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia

organicznego jest wiążący, a decyzja ma charakter deklaratoryjny.

Osoba, która uzyskała zezwolenie na wyłączenie gruntów z produkcji, jest zobowiązana uiścić należność i opłaty roczne, a w odniesieniu do gruntów leśnych – także jednorazowe odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wyrębu drzewostanu. Obowiązek taki powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji.

Właściciel, który w okresie 2 lat zrezygnuje w całości lub w części z uzyskanego prawa do wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej, otrzymuje zwrot należności, jaką uiścił, odpowiednio do powierzchni gruntów niewyłączonych z produkcji. Zwrot uiszczonej należności następuje w terminie do trzech miesięcy od dnia zgłoszenia rezygnacji.

W razie zbycia gruntów, co do których wydano decyzję o wyłączeniu z produkcji użytków rolnych, a niewyłączonych jeszcze z produkcji, obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych ciąży na nabywcy, który wyłączył grunt z produkcji.

Zbywający jest zobowiązany uprzedzić nabywcę o tym obowiązku. W razie zbycia gruntów wyłączonych z produkcji, obowiązek uiszczenia opłat rocznych przechodzi na nabywcę. Zbywający jest zobowiązany uprzedzić o tym nabywcę.

Od czego zależy opłata?

Wysokość opłaty rocznej i należności zależy od klasy gruntów, wydajności z hektara, obowiązującej w danym roku ceny jednej tony żyta oraz powierzchni gruntu wyłączonego z produkcji rolnej. Na przykład należność za wyłączenie 1 ha gruntów klasy I to równowartość 750 ton ziarna żyta. Cenę żyta przyjmuje się z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego jako średnią

z 3 pierwszych kwartałów ubiegłego roku.

Należność pomniejsza się jednak o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji. Może być tak, że rynkowa wartość gruntu (wyliczona według operatu szacunkowego uprawnionego rzeczoznawcy) będzie wyższa niż kwota należności. W takim przypadku wnioskodawca będzie zwolniony z obowiązku uiszczenia należności. Należność uiszcza się w terminie do 60 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Z kolei opłatę roczną za dany rok uiszcza się w terminie do dnia 30 czerwca tego roku, przyjmując za podstawę ustalenia równowartość ceny tony żyta, stosowanej przy wymierzaniu podatku rolnego za pierwsze półrocze w tym roku, a w odniesieniu do gruntów leśnych – cenę 1 m³ drewna,

stosowaną przy wymiarze podatku leśnego w danym roku.

Opłata roczna wnoszona jest co do zasady przez 10 kolejnych lat – zaczynając od pierwszego roku następującego po faktycznym rozpoczęciu nierolniczego korzystania z gruntu.

Jak wynika z art. 4 pkt 10 Ustawy, opłata roczna wynosi 10% należności wyrażonej w tonach ziarna żyta lub w m³ drewna.

W sytuacji, gdy inwestor nie zgadza się z wysokością ustalonej należności lub opłat rocznych, może odwołać się od decyzji starosty do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

WAŻNE!

W razie zbycia gruntów, co do których wydano decyzję o wyłączeniu z produkcji rolnej, a niewyłączonych jeszcze z produkcji, obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych

cięży na nabywcy, który wyłączył grunt z produkcji.

Zbywający jest zobowiązany uprzedzić nabywcę o tym obowiązku. W razie zbycia gruntów wyłączonych z produkcji, obowiązek uiszczenia opłat rocznych przechodzi natomiast na nabywcę. Zbywający jest zobowiązany uprzedzić o tym nabywcę.

W nowej ustawie nie znalazł się art. 12 ust. 15, zgodnie z którym rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu na jej obszarze ochroną również gruntów rolnych zaliczonych do klas IV, IVa i IVb, wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i nałożyć na wnioskodawcę obowiązek wniesienia należności i opłaty rocznej za wyłączenie takich gruntów z produkcji rolnej.

Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntów rolnych wymienionych w Ustawie wynosi:

Grunty orne i sady, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi		Łąki i pastwiska trwałe, pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi	
klasa	równowartość ton ziarna żyta	klasa	równowartość ton ziarna żyta
wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego			
I	750	Ł i Ps I	750
II	650	Ł i Ps II	620
IIIa	550	Ł i Ps III	500
IIIb	450		
wytworzone z gleb pochodzenia organicznego			
IVa	350	Ł i Ps IV	300
IVb	250	Ł V	250
V	200	Ps V	200
VI	150	Ł i Ps VI	150

Należność za wyłączenie z produkcji parków wiejskich oraz gruntów wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 4 i 10 Ustawy ustala się, jak za grunty pod budynkami i urządzeniami wchodzącymi w skład gospodarstw

rolnych oraz grunty pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi.

Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntów pod stawami rybnymi oraz za grunty wymienione w art. 2

ust. 1 pkt 6-9 Ustawy wynosi równowartość 400 ton ziarna żyta.

Należność za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntu leśnego bez drzewostanu wynosi:

Lp.	Typy siedliskowe lasów	Równowartość ceny 1 m ³ drewna w wysokości ogłaszanej przez Główny Urząd Statystyczny
1	Lasy: świeży, wilgotny, łęgowy i górski oraz ols jesionowy i ols górski	2000
2	Lasy mieszane: świeży, wilgotny i bagienny, wyżynny, górski i ols	1500
3	Bory mieszane: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	1150
4	Bory: świeży, wilgotny, górski	600
5	Bory: suchy i bagienny	250

Należność i opłaty roczne za wyłączenie z produkcji gruntów leśnych w lasach ochronnych są wyższe o 50% od należności i opłat, o których mowa w ust. 11 Ustawy, tj. od należności za wyłączenie z produkcji 1 ha gruntu leśnego bez drzewostanu.

Umorzenie

Na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego marszałek województwa – w odniesieniu do gruntów rolnych, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów

Państwowych – w odniesieniu do gruntów leśnych, a w odniesieniu do obszarów wchodzących w skład parków narodowych – dyrektor parku mogą umorzyć całość lub część należności i opłat rocznych, a w odniesieniu do gruntów leśnych również jednorazowe odszkodowanie w razie dokonania przedwczesnego wycięcia drzewostanu, w przypadku inwestycji o charakterze użyteczności publicznej z zakresu oświaty i wychowania, kultury, kultu religijnego oraz ochrony zdrowia i opieki społecznej, jeżeli inwestycja ta służy

zaspokojeniu potrzeb lokalnej społeczności, oraz dotyczącej powiększenia lub założenia cmentarza, jeżeli obszar gruntu podlegający wyłączeniu nie przekracza 1 ha i nie ma możliwości zrealizowania inwestycji na gruncie nieobjętym ochroną.

Obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych, a w odniesieniu do gruntów leśnych również jednorazowego odszkodowania w razie dokonania przedwczesnego wycięcia drzewostanu, nie dotyczy wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej lub leśnej na cele budownictwa mieszkaniowego:

- 1) do 0,05 ha w przypadku budynku jednorodzinnego,
- 2) do 0,02 ha, na każdy lokal mieszkalny, w przypadku budynku wielorodzinnego. ■



Podstawa prawna:

- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1657).

Paulina Grabowska



Porady prawne

Opłaty za korzystanie ze środowiska

Opłaty za korzystanie ze środowiska są instrumentami o istotnym znaczeniu dla ochrony środowiska. Do uiszczania opłat zobowiązani są wszyscy, którzy korzystają ze środowiska, poprzez wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pobieranie wód podziemnych lub powierzchniowych i składowanie odpadów.

Stawki opłat za korzystanie ze środowiska opisane są w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. Nr 196, poz. 1217).

Opłata za pobór wody

O wysokości opłaty za pobór wód decydują: ilość pobranej wody, jakość pobranej wody, jej rodzaj (powierzchniowa bądź podziemna), przeznaczenie oraz obszar kraju, na którym dokonuje się poboru wody.

Jakość pobranej wody określona jest sposobem uzdatniania wykonywanego przez podmiot wykonujący pobór wody. Współczynniki różniące kształtują się w granicach od 0,3, gdy woda podziemna podlega procesom usuwania azotanów lub metali ciężkich, do 2,8 – jeżeli woda nie podlega żadnym procesom uzdatniania lub gdy woda powierzchniowa jest uzdatniana za pomocą cedzenia

na kratkach lub sitach, bez stosowania chemicznych środków wspomagających.

WAŻNE!

Najwyższą stawkę opłaty ustalono dla obszarów działania Zarządów w Gliwicach, Krakowie i Wrocławiu (współczynnik 1,2), niższą dla Poznania i części obszaru działania Zarządu w Warszawie (współczynnik 1,1). Dla pozostałego obszaru współczynnik wynosi 1.

Wysokość opłat za pobór wody uzależniona jest również od obszaru kraju. Uwzględniając wielkość zasobów wodnych możliwych do wykorzystania w poszczególnych dorzeczach, koszty uzyskania wód z tych

zasobów oraz wymogi ochrony środowiska określono przez współczynniki różnicujące dla obszarów działania poszczególnych Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej.

Opłaty za wprowadzanie ścieków

Wysokość opłaty za wprowadzanie ścieków zależy od rodzaju substancji zawartych w ściekach. Jednostkowa stawka opłaty za 1 kg substancji wprowadzanych ze ściekami do wód lub do ziemi, wyrażonych jako wskaźnik:

- 1) BZT5 – wynosi 3,54 zł;
- 2) ChZTCr – wynosi 1,41 zł;
- 3) zawiesiny ogólnej – wynosi 0,43 zł;
- 4) sumy chlorków i siarczanów (Cl+SO₄) – wynosi 0,041 zł;
- 5) sumy chlorków i siarczanów (Cl+SO₄) dla obszaru działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku – wynosi 0,0118 zł.

Jednostkowa stawka opłaty za jeden kg substancji wprowadzanych ze ściekami do wód lub do ziemi dla:

- 1) fenoli lotnych – wynosi 37,72 zł;
- 2) heksachlorocykloheksanu (HCH), tetrachlorometanu (czterochloru węgla – CCl₄), pentachlorofenolu (PCP), aldryny, dieldryny, endryny, izodryny, heksachlorobenzenu (HCB), heksachlorobutadienu (HCBD), trichlorometanu (chloroformu – CHCl₃), 1,2-dichloroetanu (EDC), trichloroetyleny (TRI), tetrachloroetyleny (nadchloroetyleny – PER), trichlorobenzenu (TCB), rtęci, kadmu, cynku, miedzi, niklu, chromu, ołowiu, arsenu, wanadu i srebra – wynosi 103,16 zł.

Również na wysokość opłaty ma wpływ rodzaj ścieków. Niższa stawka jednostkowa obowiązuje dla ścieków bytowych i komunalnych (współczynnik od 0,3 do 0,5), z tym że obniżenie stawki dotyczy jedynie dwóch substancji wprowadzonych ze ściekami: BZT5 i ChZTCr.

Opłata za wprowadzanie do wód lub do ziemi 1000 m³ wód chłodniczych jest uzależniona od temperatury wprowadzanej wody i wynosi od 0,56 do 3,50 zł.

Opłata za wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni i ujęte w systemy kanalizacyjne, z wyjątkiem kanalizacji ogólnospławnej, zależy od wielkości oraz rodzaju i sposobu zagospodarowania terenu, z którego następuje odprowadzanie ścieków i ponoszona jest w postaci zryczałtowanej.



WAŻNE!

Na wysokość opłat wpływa także rodzaj wód, do których wprowadza się ścieki. Zrzut ścieków do jezior stanowi większą uciążliwość dla środowiska niż wprowadzanie ścieków do ziemi czy wód płynących i dlatego stawki opłaty za tego rodzaju działalność są dwukrotnie wyższe.

Opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza

Jednostkowe stawki opłat za gazy lub pyły wprowadzane do powietrza są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Wysokość tej opłaty zależy od rodzaju i ilości gazów lub pyłów wprowadzonych do powietrza. Obowiązujące rozporządzenie ustala 67 rodzajów gazów

i pyłów oraz jednostkowe stawki opłat za 1 kg każdego z wymienionych rodzajów gazów i pyłów.

Określa także jednostkowe stawki opłat za gazy wprowadzane do powietrza:

- powstające przy przeładunku benzyn silnikowych, uzależnione od rodzaju operacji technicznej,
- z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych, zróżnicowane ze względu na rodzaj silnika,
- z kotłów o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW opalanych węglem kamiennym, koksem, drewnem, olejem lub paliwem gazowym, dla których nie jest wymagane pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenie zintegrowane,
- z chowu lub hodowli drobiu, uzależnione od rodzaju drobiu i systemu chowu lub hodowli.

Opłaty za składowanie odpadów

Dla podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami istotny jest szczególnie załącznik 2 do rozporządzenia, gdzie określono stawki opłat za składowanie odpadów. Jednostkowe stawki opłat za umieszczenie odpadów na składowisku zostały podwyższone w porównaniu do stawek obowiązujących w 2008 r. w celu realizacji polityki gospodarki odpadami zmierzającej do bezwzględnego ograniczenia ilości składowanych odpadów na rzecz ich gospodarczego wykorzystania.

Podwyższone stawki opłat za składowanie odpadów mają spowodować podwyższenie kosztów zarządzania składowiskami odpadów i tym samym zwiększyć konkurencyj-

Masz pytanie do naszych ekspertów?
Chcesz uzyskać więcej informacji na wybrany temat?

Napisz do Redakcji!

e-mail: kordowska@dashofer.pl

ność przedsiębiorców zajmujących się odzyskiem, w tym recyklingiem odpadów, w porównaniu do przedsiębiorców posiadających składowiska odpadów.

Stawki opłat za składowanie odpadów komunalnych wzrosły w przypadku większości odpadów komunalnych o 33% (z 75 zł za Mg odpa-

dów w 2008 roku do 100 zł w roku 2009).

Opłatę za składowanie oblicza się na podstawie dwóch elementów: rodzaju odpadów umieszczanych na składowisku i ilości tych odpadów. Na wysokość opłaty nie wpływa czas składowania. Opłatę za odpady zmieszane ustala się według stawek

za ten rodzaj odpadu, za który stawka opłat jest najwyższa. ■

§ Podstawa prawna:
– Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. Nr 196, poz. 1217).

Redakcja

! Temat numeru

Zasady dofinansowania z NFOŚiGW

Od 1 stycznia 2009 roku obowiązują nowe zasady dotyczące dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu, do których odwołuje się niniejszy artykuł.

Zasady i zakres działania Narodowego Funduszu – uwagi ogólne

Zakres i zasady działalności Narodowego Funduszu określa w szczególności Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. poz. 25, Nr 150 ze zmianami), dalej zwana „Prawem Ochrony Środowiska”.

Ponadto do zakresu i zasad działalności Narodowego Funduszu znajdują zastosowanie przepisy zawarte między innymi w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zmianami).

- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zmianami).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 72, poz. 665 ze zmianami).

Prawo Ochrony Środowiska stanowi w szczególności, iż:

- Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze mają osobowość prawną i w rozumieniu Ustawy o finansach publicznych są odpowiednio państwowym funduszem celowym oraz wojewódzkimi funduszami celowymi;
- Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie oraz kosztów działalności;
- Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze prowadzą gospodarkę finansową w sposób zapewniający pełne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej, niepodlegających zwrotowi, przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

W tym miejscu należy podkreślić, iż środki finansowe, którymi dysponuje Narodowy Fundusz, są środkami publicznymi w rozumieniu

Ustawy o finansach publicznych, w związku z czym przyznawanie pomocy finansowej ze środków Narodowego Funduszu musi odbywać się z uwzględnieniem zasad zawartych w tej ustawie.

✓ **WAŻNE!**

Prawo Ochrony Środowiska określa ponadto podstawowe ramy organizacyjne Narodowego Funduszu, zasady jego gospodarki finansowej, a także strategiczne kierunki z zakresu ochrony środowiska, w finansowanie których Fundusz powinien się angażować.

Cel działalności Narodowego Funduszu

Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu odbywa się w szczególności w ramach następujących dziedzin, takich jak ochrona powietrza, ochrona wód i gospodarka wodna, ochrona powierzchni ziemi, ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo, geologia i górnictwo, edukacja ekolo-

giczna, nadzwyczajne zagrożenia środowiska oraz ekspertyzy i prace badawcze.

Kto może się ubiegać o środki finansowe z Narodowego Funduszu?

Wnioskodawcami ubiegającymi się o środki finansowe z Narodowego Funduszu mogą być:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- przedsiębiorstwa,
- administracja państwowa,
- osoby fizyczne,
- instytucje i urzędy,
- szkoły wyższe i uczelnie,
- jednostki organizacyjne ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia).

✓ WAŻNE!

Wszyscy wnioskodawcy powinni posiadać status prawny umożliwiający im zawarcie umowy cywilno-prawnej.

Zasady udzielania dofinansowania obowiązujące w 2009 r.

Jak już wspomniano, od 1 stycznia 2009 roku obowiązują nowe „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

Programy priorytetowe

Zgodnie z obowiązującymi od 1 stycznia 2009 roku „Zasadami udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu są Programy Priorytetowe.

✓ WAŻNE!

Jako priorytetowe traktuje się w szczególności te przedsięwzięcia, których realizacja wynika z konieczności

wypełnienia zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej.

Na podstawie zatwierdzonej „Listy priorytetowych programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, planowanych do finansowania w roku 2009” opracowywane są poszczególne Programy Priorytetowe, obejmujące m.in. szczegółowe, właściwe dla danego programu, zasady udzielania dofinansowania oraz kryteria wyboru przedsięwzięć.

✓ WAŻNE!

Każdy Program Priorytetowy zawiera formularze wniosków, których wypełnienie i złożenie w Narodowym Funduszu rozpoczyna procedurę ubiegania się o dofinansowanie.

Programy Priorytetowe są opracowywane w szczególności zgodnie z listą priorytetowych programów Narodowego Funduszu, obowiązującą w danym roku, kryteriami wyboru przedsięwzięć oraz planem działalności Narodowego Funduszu.

Program Priorytetowy zawiera szczegółowe warunki udzielania dofinansowania, właściwe dla danego priorytetu.

Ogólne warunki i formy dofinansowania

O udzielenie dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu mogą ubiegać się podmioty podejmujące realizację przedsięwzięć lub zadań określonych w Prawie Ochrony Środowiska.

Udzielając dofinansowania na przedsięwzięcie lub zadanie, Narodowy Fundusz stosuje w szczególności przepisy dotyczące pomocy publicznej.

Formy dofinansowania stosowane przez Narodowy Fundusz

Narodowy Fundusz stosuje następujące formy dofinansowania:

- oprocentowane pożyczki;
- dotacje;
- przekazywanie środków jednostkom budżetowym;
- dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów bankowych i pożyczek;
- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej;
- udostępnianie środków finansowych bankom z przeznaczeniem na udzielanie kredytów na wskazane przez Narodowy Fundusz programy i przedsięwzięcia;
- poręczanie spłaty kredytów oraz zwrotu środków przyznanych przez rządy państw obcych i organizacje międzynarodowe, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Udzielanie dofinansowania

O warunkach dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu decyduje Zarząd Narodowego Funduszu, stosując w szczególności Programy Priorytetowe oraz biorąc pod uwagę zabezpieczenie zwrotu przyznanego dofinansowania.

Podejmując uchwałę o udzieleniu dofinansowania, Zarząd Narodowego Funduszu może postanowić o pokryciu kosztów przedsięwzięcia lub zadania, powstałych przed dniem jej podjęcia.

✓ WAŻNE!

Udzielenie dofinansowania następuje co do zasady w dniu zawarcia umowy cywilnoprawnej.

Promesa

W celu zapewnienia zbilansowania środków na przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej może być udzielona promesa dofi-

nansowania, której warunki udzielenia oraz okres obowiązywania uchwała Zarząd Narodowego Funduszu.

W tym miejscu należy podkreślić, iż do umowy zawieranej w oparciu o udzieloną promesę dofinansowania przedsięwzięcia, stosuje się zasady dofinansowania obowiązujące w dniu jej udzielenia, chyba że warunki promesy stanowią inaczej.

Oprocentowanie pożyczki

Pożyczka udzielana przez Narodowy Fundusz oprocentowana jest w odniesieniu do stopy redyskontowej weksli.

Stopa redyskontowa weksli ogłaszana jest przez Narodowy Bank Polski.

Wysokość oprocentowania ustala się w szczegółowych zasadach udzielenia dofinansowania danego Programu Priorytetowego. Wysokość oprocentowania w skali roku wynosi od 0,1 stopy redyskontowej weksli do 0,9 stopy redyskontowej weksli lub wysokość oprocentowania jest stała.

Okres finansowania pożyczką

Pożyczka może być udzielona co do zasady na okres nie dłuższy niż 15 lat.

W przypadkach określonych w poszczególnych Programach Priorytetowych, pożyczka Narodowego Funduszu może być udzielana na okres do 25 lat.

Karencja w spłacie pożyczki

Przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych, liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki, ale nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

W tym miejscu należy podkreślić, iż karencji nie stosuje się do pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięcia dofinansowywanego ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

Umorzenie części kwoty pożyczki

Co do zasady pożyczka może być częściowo umorzona pod warunkiem terminowego wykonania przedsięwzięcia i osiągnięcia planowanych efektów.

W przypadku korzystania przez pożyczkobiorcę z dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu na to samo przedsięwzięcie w formie pożyczki i dotacji, kwota maksymalnego dopuszczalnego umorzenia podlega zmniejszeniu o kwotę udzielonej dotacji.

✓ WAŻNE!

W przypadku, gdy wysokość i warunki umorzenia pożyczki zostały określone bezpośrednio w umowie lub odrębnych przepisach powszechnie obowiązujących, umorzenia dokonuje się zgodnie z tymi warunkami.

Należy podkreślić, iż umorzeniu nie podlegają:

- kwoty pożyczek, o których umorzenie beneficjent wystąpił po ich spłacie,
- pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięcia dofinansowanego ze środków zagranicznych, niepodlegających zwrotowi, pożyczki udzielane w ramach umowy konsorcjum, pożyczki wypłacone beneficjentom, którym udzielono dofinansowania na to samo przedsięwzięcie ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, z wyłączeniem dofinansowania udzielonego ze środków Fundacji EKOFUNDUSZ.

Należy ponadto pamiętać, iż od decyzji odmawiającej umorzenia, wnioskodawcy przysługuje prawo złożenia odwołania do Zarządu Narodowego Funduszu, w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji o odmowie umorzenia. Odwołanie złożone po tym terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Dotacja

Dotacja może być udzielona na przedsięwzięcia wskazane w poszczególnych Programach Priorytetowych.

Przekazanie środków

Narodowy Fundusz może udzielać dofinansowania w formie przekazania środków na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowane przez jednostki budżetowe.

Dopłaty do oprocentowania preferencyjnego kredytu udzielanego przez bank

Narodowy Fundusz może:

- udzielać wnioskodawcom, którzy dokonali wyboru banku, dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielanych przez ten bank;
- udostępniać bankom, wybranym przez Narodowy Fundusz, środki finansowe z przeznaczeniem na dopłaty do oprocentowania udzielanych przez te banki preferencyjnych kredytów na wskazane przez Narodowy Fundusz programy i przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii.

Dopłaty do oprocentowania preferencyjnego kredytu udzielane są na okres nie dłuższy niż 10 lat, licząc od daty wypłaty przez bank pierwszej transzy kredytu.

Pożyczki udzielone przez Narodowy Fundusz mogą być przekształcane

w preferencyjne kredyty z dopłatami do oprocentowania.

Poręczenia

Narodowy Fundusz może udzielać poręczeń spłaty kredytów oraz zwrotu środków przyznanych przez rządy państw obcych i organizacje międzynarodowe, przeznaczonych na realizację zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Udzielając poręczenia, Narodowy Fundusz pobiera opłatę prowizyjną.

Warunki wypłaty środków

Wypłata środków w ramach zawartej umowy dokonywana jest po przedstawieniu dokumentów potwierdzających poniesione koszty przedsięwzięcia lub zadania.



PAMIĘTAJ!

Sposób wypłaty i rozliczenia środków może być uregulowany odmiennie w zasadach szczegółowych, będących częścią danego Programu Priorytetowego.

W tym miejscu należy podkreślić, iż na wniosek podmiotu, który

realizuje przedsięwzięcie, Zarząd Narodowego Funduszu może postanowić o wypłacie kwoty dofinansowania w formie zaliczki, pod warunkiem jednak, że:

- wnioskodawca utworzy wyodrębniony rachunek bankowy, na który przekazywane będą przez Narodowy Fundusz środki z zaliczki;
- odsetki od kwoty stanowiącej różnicę między oprocentowaniem kwoty depozytów bankowych utworzonych z kwot otrzymanych a niewydatkowanych zaliczek, które to oprocentowanie beneficjent uzyskał lub powinien był uzyskać, działając z należytą starannością, bez pokrzywdzenia Narodowego Funduszu, a kwotą odsetek od kwoty niewydatkowanej zaliczki, naliczoną zgodnie z postanowieniami umowy, rozliczane będą z Narodowym Funduszem na warunkach określonych w umowie.

Formularze wniosków – informacje praktyczne

Kompletny wniosek o udzielenie pomocy finansowej ze środków

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej składa się z części A i A.1, jednego tematycznego formularza części B (ekologiczno-technicznej), jednego tematycznego formularza części C (ekonomicznej) oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego.

Wniosek należy złożyć w jednym egzemplarzu oraz w formie elektronicznej (na płycie CD) wraz z wymaganymi załącznikami w Kancelarii Narodowego Funduszu. ■



Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 150, poz. 25, ze zmianami).
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zmianami).
- Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z dnia 24 czerwca 2009 r. (Uchwała Rady Nadzorczej nr 115/09 z dnia 24 czerwca 2009 r.).

*dr Michał Kuliński
adwokat*



Finanse

Konkursy na projekty w zakresie środowiska w regionalnych programach – aktualizacja terminów składania wniosków

Coraz mniejsze są szanse na pozyskanie finansowania dla nowych projektów w ramach szesnastu Regionalnych Programów Operacyjnych. Upływają terminy kolejnych konkursów, podpisywane są kolejne umowy. Jednak w wielu województwach są jeszcze niewykorzystane środki.

Poniżej zestawiono najbardziej aktualne terminy naborów do konkursów, w ramach których możliwe jest jeszcze pozyskanie finansowania dla projektów środowiskowych.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

Priorytet 4. Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne

4.1. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

4.2. Infrastruktura wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

4.3. Poprawa jakości powietrza – Planowana data (kolejnego) naboru – luty 2010

4.4. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe i zapobieganie suszom – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

4.5. Rekultywacja obszarów zdegradowanych – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

4.6. Wsparcie instytucji zajmujących się zabezpieczeniem środowiska naturalnego – Planowana data (kolejnego) naboru – luty 2011

4.7. Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna – Planowana data (kolejnego) naboru – grudzień 2009, maj 2011

Priorytet 5. Energetyka

5.1. Odnawialne źródła energii – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2010

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego

P2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska

2.1. Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej – Planowana data (kolejnego) naboru – nie przewiduje się konkursów w 2009 roku

2.2. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

2.3. Rozwój infrastruktury w zakresie ochrony powietrza – Planowana data (kolejnego) naboru – nie przewiduje się konkursów w 2009 roku

2.4. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – 13 lipca 2009-24 lipca 2009

2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałanie zagrożeniom Środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru – nie przewiduje się konkursów w 2009 roku

2.6. Ochrona i promocja zasobów przyrodniczych – Planowana data (kolejnego) naboru – nie przewiduje się konkursów w 2009 roku

P5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw

5.3. Wspieranie przedsiębiorstw w zakresie dostosowania do wymogów ochrony środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu (ostatni – czerwiec 2009 r.)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego

P6. Środowisko i czysta energia

Działanie 6.1. Ochrona i kształtowanie środowiska

– Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

– Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi – Planowana data (kolejnego) naboru – sierpień 2009

– Bezpieczeństwo ekologiczne – Planowana data (kolejnego) naboru – kwiecień 2010

– Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych – Planowana data (kolejnego) naboru – kwiecień-maj 2010

Działanie 6.2. Energia przyjazna środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego

Priorytet III. Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska naturalnego

Działanie 3.1. Infrastruktura ochrony środowiska przyrodniczego – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Działanie 3.2. Poprawa efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Działanie 3.3. Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego

Oś priorytetowa II. Ochrona środowiska, zapobieganie zagrożeniom, energetyka

II.1. Gospodarka wodno-ściekowa – data (kolejnego) naboru nie została jeszcze określona

II.2. Gospodarka odpadami – ście-

kowa – data (kolejnego) naboru nie została jeszcze określona

II.3. Ochrona przyrody – ściekowa – data (kolejnego) naboru nie została jeszcze określona

II.4. Gospodarka wodna – ściekowa – data (kolejnego) naboru nie została jeszcze określona

II.5. Zagrożenia środowiska – 24 sierpnia 2009-25 września 2009

II.6. Ochrona powietrza – 24 sierpnia 2009-25 września 2009

II.9. Odnawialne źródła energii – data (kolejnego) naboru nie została jeszcze określona

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego

P 7. Infrastruktura ochrony środowiska

Działanie 7.1. Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – I kwartał 2010

Działanie 7.2. Poprawa jakości powietrza i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – Planowana data (kolejnego) naboru – III kwartał 2009, III kwartał 2010

Działanie 7.3. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – III kwartał 2009, III kwartał 2010

Działanie 7.4. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona przed skutkami klęsk żywiołowych – Planowana data (kolejnego) naboru – III kwartał 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka

4.1. Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – w chwili obecnej nie planuje się kolejnych naborów wniosków o dofinansowanie

4.2. Ochrona powierzchni ziemi – Planowana data (kolejnego) naboru – w chwili obecnej nie planuje się kolejnych naborów wniosków o dofinansowanie

4.3. Ochrona powietrza, energetyka – Planowana data (kolejnego) naboru – 8 września 2009-8 października 2009

4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu (poprzedni: 16 czerwca 2009)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego

Oś 4. priorytetowa Ochrona środowiska

Działanie 4.1. Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – 3 sierpnia-17 sierpnia 2009; wrzesień 2011

Działanie 4.2. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe – wyłącznie procedura pozakonkursowa obejmująca indywidualne projekty kluczowe: styczeń 2010

Działanie 4.3. Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii – Planowana data (kolejnego) naboru – 15 września-30 września 2009

Działanie 4.4. Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny – Planowana data (kolejnego) naboru – 1 września-15 września 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego

Oś priorytetowa IV. Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom
Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska

– Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska – Infrastruktura oczyszczania ścieków (schemat A)

– Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2010-III kwartał 2010

– Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska – Zaopatrzenie w wodę (schemat B) – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2010-III kwartał 2010

– Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska – Zagospodarowanie odpadów (schemat C) – Planowana data (kolejnego) naboru – III kwartał 2009

– Działanie: Infrastruktura przeciwpowodziowa i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi – Planowana data (kolejnego) naboru – luty 2011-II kwartał 2011

– Działanie: Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej – Planowana data (kolejnego) naboru – II kwartał 2009

– Działanie: Zwalczanie i zapobieganie zagrożeniom – Planowana data (kolejnego) naboru – sierpień 2009-IV kwartał 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego

Oś priorytetowa V. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska

Działanie 5.1. Regionalna infrastruktura ochrony środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru – 2009 – ochrona powietrza, czerwiec; gospodarka odpadami, lipiec-sierpień; odnawialne źródła energii, czerwiec

Działanie 5.2. Lokalna infrastruktura ochrony środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru – 2009 – ochrona powietrza, czerwiec; gospodarka wodno-ściekowa, październik-listopad; odnawialne źródła energii, czerwiec; gospodarka odpadami, lipiec-sierpień

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

Oś priorytetowa V. Środowisko

i energetyka przyjazna środowisku

5.1. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

5.2. Gospodarka wodna – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2010-październik 2010

5.3. Zarządzanie informacją o środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – październik 2010-listopad 2010

5.4. Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych – Planowana data (kolejnego) naboru – 5 października 2009-13 listopada 2009; luty 2011-marzec 2011

5.5. Infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii – Planowana data (kolejnego) naboru – 5 października 2009-13 listopada 2009; luty 2011-marzec 2011

Oś priorytetowa VIII. Lokalna infrastruktura podstawowa

8.2. Lokalna infrastruktura ochrony środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego

Priorytet V. Środowisko

Działanie 5.1. Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Działanie 5.2. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – 7 lipca 2009-7 września 2009

Działanie 5.3. Czyste powietrze i odnawialne źródła energii – Planowana data (kolejnego) naboru – 7 kwietnia 2009-8 czerwca 2009

Działanie 5.4. Zarządzanie środowiskiem – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Działanie 5.5. Dziedzictwo przyrodnicze – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego

Oś priorytetowa 4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej

D 4.1. Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej – Planowana data (kolejnego) naboru – 2010

D 4.2. Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej – Planowana data (kolejnego) naboru – 2010

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Oś priorytetowa 6. Środowisko przyrodnicze

Działanie 6.1. Poprawa i zapobieganie degradacji środowiska poprzez budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury ochrony środowiska

Poddziałanie 6.1.2. Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Poddziałanie 6.1.1. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi – 21 września 2009-26 listopada 2009

Działanie 6.2. Ochrona środowiska przed zanieczyszczeniami i zniszczeniami

Podziałanie 6.2.2. Bezpieczeństwo ekologiczne – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Podziałanie 6.2.1. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – Pla-

nowana data (kolejnego) naboru – 21 września 2009-26 listopada 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego

Priorytet III. Środowisko przyrodnicze

3.1. Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu
3.2. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – IV kwartał 2009

3.3. Wsparcie ochrony przyrody – Planowana data (kolejnego) naboru – II kwartał 2009

3.4. Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – I kwartał 2010

3.5. Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów województwa – Planowana data (kolejnego) naboru – II kwartał 2009

3.6. Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego – Planowana data (kolejnego) naboru – III kwartał 2009

3.7. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii – Planowana data (kolejnego) naboru – nie ma określonego terminu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego

Oś priorytetowa 1. Gospodarka – Innowacje – Technologie

Działanie 1.1. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw przez innowacyjne inwestycje
– Poddziałanie 1.1.4. Inwestycje MŚP w zakresie ochrony środowiska

Oś priorytetowa 4. Infrastruktura Ochrony Środowiska

Działanie 4.1. Energia odnawialna i zarządzanie energią – Planowany termin rozpoczęcia naboru – po opracowaniu programu pomocowego, określającego warunki dopuszczalności pomocy oraz uzyskaniu akceptacji Komisji Europejskiej:

- Poddziałanie 4.1.1. Energia odnawialna: wiatrowa
- Poddziałanie 4.1.2. Energia odnawialna: słoneczna
- Poddziałanie 4.1.3. Energia odnawialna: biomasa
- Poddziałanie 4.1.4. Energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermiczna i pozostałe
- Poddziałanie 4.1.5. Efektywność energetyczna, kogeneracja i zarządzanie energią

Działanie 4.2. Gospodarka odpadami – Planowany termin rozpoczęcia naboru – po opracowaniu programu pomocowego określającego warunki dopuszczalności pomocy oraz uzyskaniu akceptacji Komisji Europejskiej

Działanie 4.3. Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków – Planowana data (kolejnego) naboru – brak kolejnych naborów w 2009

Działanie 4.4. Ochrona powietrza – Planowany termin rozpoczęcia naboru – po opracowaniu programu pomocowego, określającego warunki dopuszczalności pomocy oraz uzyskaniu akceptacji Komisji Europejskiej

Działanie 4.5. Ochrona przyrody i zapobieganie zagrożeniom – Planowana data (kolejnego) naboru:

- Poddziałanie 4.5.1. Zintegrowany system zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń – brak naborów w 2009
- Poddziałanie 4.5.2. Promowanie bioróżnorodności i ochrona przyrody (w tym NATURA 2000) – wrzesień 2009
- Poddziałanie 4.5.3. Zapobieganie zagrożeniom – wrzesień 2009. ■

Krzysztof Choromański

 **Pytania i odpowiedzi****W jakich przypadkach można być zwolnionym z opłat za korzystanie ze środowiska?**

Obowiązek wnoszenia opłaty uchylony zostaje w przypadku, gdy kwota należnej opłaty jest niewielka – półroczna wysokość nie przekracza 400 zł.

Kwota, poniżej której odstępuje się od płacenia opłaty, może zostać ustalona w poszczególnych województwach na innym poziomie. Sejmik województwa może aktem prawa miejscowego uchwalić podwyższenie kwoty o ponad 400 zł, z tym że podwyższenie to nie może przekroczyć 50%. Akt prawa miejscowego podlega publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Zniesienie obowiązku ponoszenia opłaty nie zwalnia jednak z konieczności przedkładania marszałkowi województwa wykazów, zawierających informacje o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

Ustawa – Prawo ochrony środowiska wprowadziła liczne zwolnienia z obowiązku ponoszenia opłat za pobór wód.

Opłatom nie podlega pobór wody:

- 1) na potrzeby przerzutów wody;
- 2) na potrzeby energetyki wodnej, pod warunkiem zwrotu takiej samej ilości wody, co najmniej nie gorszej jakości;
- 3) powierzchniowej, na potrzeby związane z wytwarzaniem energii cieplnej lub elektrycznej w części odpowiadającej ilości tej

wody odprowadzanej do odbiornika, pod warunkiem że pobór ten oraz odprowadzanie wód chłodniczych i wód pochodzących z obiegów chłodzących są zgodne z pozwoleniem;

- 4) na potrzeby funkcjonowania pomp ciepłych oraz geotermii, wykorzystujących energię wody podziemnej (pod warunkiem zwrotu do wód podziemnych takiej samej ilości wody, co najmniej nie gorszej jakości);
- 4a) na potrzeby wykonywania odwiertów lub otworów strzałowych do badań sejsmicznych przy użyciu płuczki wodnej;
- 5) na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych, pod warunkiem że pobór ten oraz odprowadzenie wykorzystanej wody jest zgodne z pozwoleniem;
- 6) na potrzeby nawadniania wodami powierzchniowymi użytków rolnych i gruntów leśnych;
- 7) pochodzącej z odwodnienia gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych i zakładów górniczych.

Zwolnione z opłat jest także wprowadzanie:

- 1) do ziemi – ścieków w celu rolniczego wykorzystania (w przypadku posiadania pozwolenia wodnoprawnego na takie ich wykorzystanie);
- 2) do wód lub do ziemi – wód chłodniczych i wód pochodzących z obiegów chłodzących,

jeżeli ich temperatura nie przekracza +26°C albo naturalnej temperatury wody, w przypadku gdy jest ona wyższa niż +26°C;

- 3) do wód lub do ziemi – wód zasolonych, jeżeli wartość sumy jonów chlorków i siarczanów w tych wodach nie przekracza 500 mg/l;
- 4) do wód lub do ziemi – wód wykorzystanych na potrzeby chowu i hodowli ryb łososiowatych, pod warunkiem że ilość i rodzaj substancji w nich zawartych nie przekroczy wartości określonych w warunkach wprowadzania ścieków do wód;
- 5) do wód lub do ziemi – wód wykorzystanych, odprowadzanych z obiektów chowu i hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych, o ile produkcja tych ryb lub tych organizmów, rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb lub tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego, nie przekracza 1500 kg z jednego ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu.

Zwolnione z opłaty za składowanie odpadów jest umieszczanie na składowisku odpadów wydobytych ze składowiska lub zwałowiska niespełniającego wymagań ochrony środowiska. ■

Redakcja**Kiedy ponosi się karę za magazynowanie odpadów?**

Kara pieniężna wymierzona zostaje wówczas, gdy korzystający ze środowiska narusza warunki decyzji określającej miejsce i sposób magazynowania odpadów. Określenie miejsca i sposobu magazynowania

może znajdować się w różnych decyzjach:

- pozwoleniu zintegrowanym;
- pozwoleniu na wytwarzanie odpadów;
- decyzji zatwierdzającej program

gospodarki odpadami niebezpiecznymi;

- zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów;
- zezwoleniu na prowadzenie

działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

Podstawę wymierzania kary stanowi stwierdzenie przez wojewódzkiego inspektora naruszenia decyzji co do rodzaju i sposobu magazynowania odpadów.

Wysokość kary zależy od ilości i rodzaju magazynowanych odpadów oraz od czasu ich magazynowania i wynosi 0,1 stawki opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku za każdą dobę. Konsekwencją zmieszania odpadów jest przyjęcie do wyliczenia kary z tego rodzaju odpadów, za który jednostkowa stawka opłat jest najwyższa.

Karę pieniężną za magazynowanie odpadów wymierza się podmiotowi, będącemu posiadaczem odpadów, czyli podmiotowi faktycznie władającemu odpadami.

Kara wymierzona jest decyzją wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Wymierzenie kary składa się z dwóch etapów:

- 1) ustalenia wymiaru kary biegnącej, czyli decyzji określającej: wielkość kary i termin początku biegu kary (dzień zakończenia wykonywania pomiarów albo innych ustaleń stanowiących podstawę stwierdzenia naruszenia);
- 2) wymierzenia kary za okres, w którym trwało naruszenie,

 **Wykaz zmian w prawie**

Zmiany w prawie	
Data wejścia w życie	
11 lipca 2009 r.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie sposobów obliczania poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu (Dz.U. Nr 99, poz. 837).
3 lipca 2009 r.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie wzoru wykazu zakładów przetwarzania zużytego sprzętu (Dz.U. Nr 94, poz. 783).
1 lipca 2009 r.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. Nr 97 poz. 816).
30 czerwca 2009 r.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej dla sprzętu (Dz.U. Nr 94, poz. 784).
23 czerwca 2009 r.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych (Dz.U. Nr 97, poz. 814).

czyli decyzja o wymierzeniu kary (kara do zapłaty), z tym, że jeżeli naruszenie trwa 31 grudnia, kara zostaje wymierzona za okres do 31 grudnia; stwierdzenie ustania naruszenia następuje z urzędu lub na wniosek posiadacza odpadów.

Podstawę decyzji wojewódzkiego inspektora o wymierzeniu kary (kary do zapłaty) stanowi ostateczna decyzja inspektora, określająca wymiar kary biegnącej.

Inspektor nie wszczyna jednak postępowania w sprawie wymierzenia kary, jeżeli jej przewidywana wysokość nie przekroczy 800 zł.

Podmiot, któremu wymierzono karę pieniężną, ma obowiązek jej zapłaty na rachunek wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, który wydał decyzję w sprawie kary.

Termin płatności kary wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna. ■

Redakcja

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., ul. Senatorska 12, 00-082 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 01 ~ 05, 559 36 43, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Kordowska, kordowska@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: wersja drukowana: kwartalna 76 zł (+ koszt wysyłki), roczna 273,60 zł (10% taniej + koszt wysyłki).

wersja on-line: kwartalna 65 zł + 22% VAT, roczna 231,40 zł (10% taniej) + 22% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-0000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2009 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.